

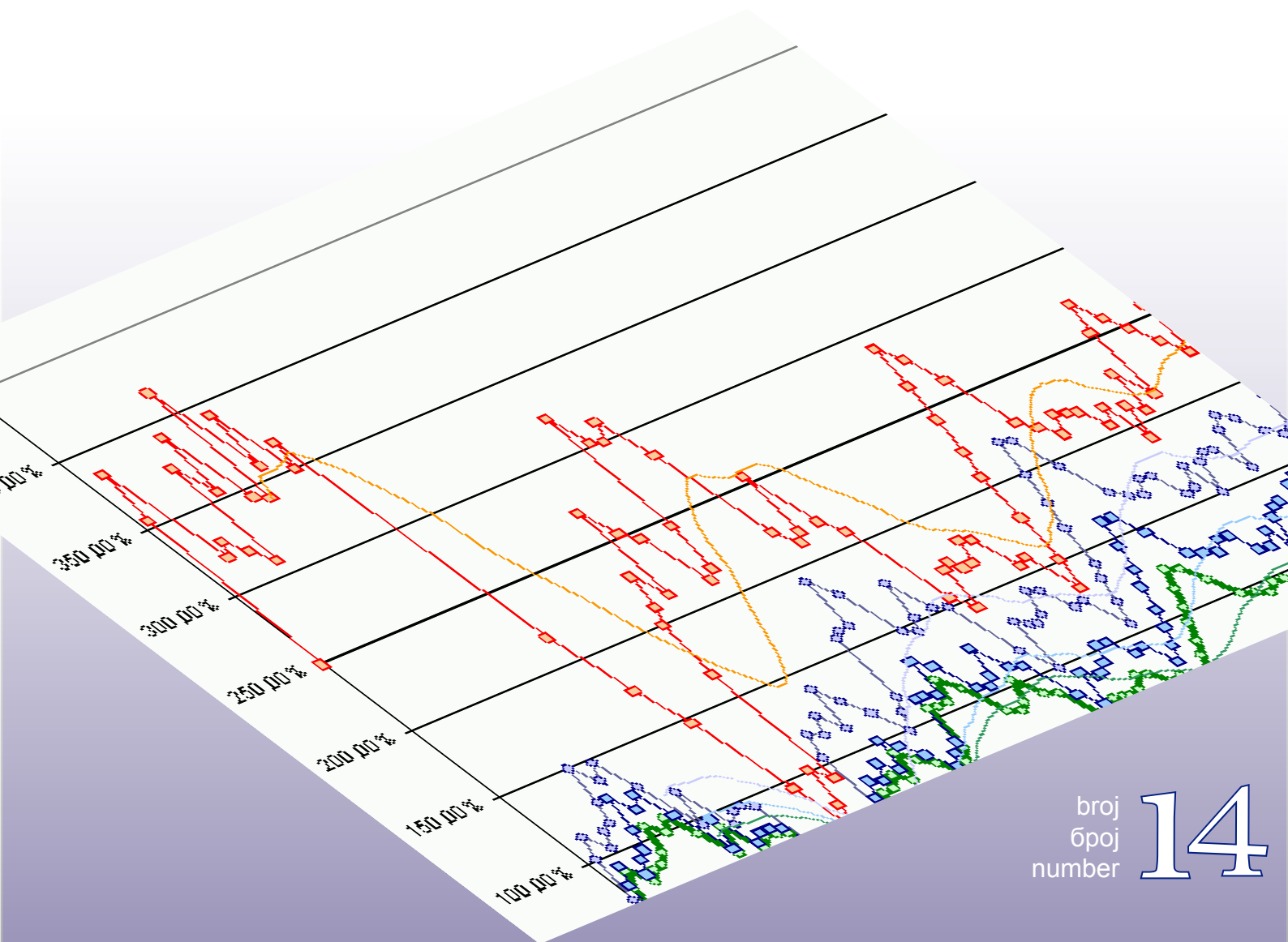
Bosna i Hercegovina
Odjeljenje za makroekonomsku analizu
Upravnog odbora Uprave za indirektno-
neizravno oporezivanje

Босна и Херцеговина
Одјељење за макроекономску анализу
Управног одбора Управе за indirektno-
опорезивање

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

broj
број
number

14

• Septembar 2006 • Rujan 2006 • Септембар 2006 • September 2006 •

Uz ovaj broj...

Veliki broj domaćih i stranih analitičara predviđao je da će izbori u 2006.godini dovesti do prekomjernog rasta javne potrošnje. Nažalost, izbori su se desili u godini uvođenja PDV-a te je postojala realna opasnost da se pozitivni efekti u vidu suficita tekućih prihoda od PDV-a preliju u javnu potrošnju da bi se privukle određene kategorije birača. U situaciji kada BiH nema potpisan stand-by aranžman sa Međunarodnim monetarnim fondom, koji obavezuje na formiranje određenog suficita, i u uslovima kada nije usvojen Zakon o Fiskalnom vijeću, pa ne postoji pravno obvezujuća fiskalna koordinacija između centralnih vlada, pojačana davanja u javnu potrošnju nisu iznenađenje. Međutim, neočekivano, „odlazeći“ parlamentarci BiH i Federacije BiH donijeli su odluke koje mogu imati dugogodišnje posljedice na održivost fiskalne pozicije BiH i na ukupnu makroekonomsku stabilnost zemlje. Na drugoj strani stalno je prisutna opasnost uvođenja nulte stope PDV-a ili oslobađanja koja su u suprotnosti sa sistemom PDV-a u EU. Ne uzimajući u obzir da je od 2007.g. planirano otvaranje BiH prema EU i smanjenje prihoda od carina, kreiranje novih kratkoročnih obaveza, uz smanjenje na strani prihoda, bi bilo pogubno za fiskalnu održivost zemlje. Ukoliko stvari ostanu kako jeste, za sada je izgubljena mogućnost da se porast prihoda od PDV-a iskoristi za smanjenje poreza na radnu snagu, što bi potaknulo otvaranje novih radnih mjesta. Ne ulazeći u opravdanost odluka Parlamentata Odjeljenje u ovom broju daje osvrt o fiskalnoj poziciji BiH u prethodnih nekoliko godina, kao i analizu faktora koji mogu uticati na njenu fiskalnu poziciju u budućnosti.

Kao i do sada, u redovitom prilogu dajemo analizu naplate indirektnih poreza u BiH za august 2006. sa osvrtom na naplatu indirektnih poreza za prvih osam mjeseci.

Za dublju analizu trošenja viška prihoda od PDV-a potrebno je raspolagati podacima o budžetima i izvršenju budžeta svih nivoa uprave koji se finansiraju sa jedinstvenog računa u oba entiteta. Odjeljenje će nastojati da objavljuje parcijalne konsolidacije za nivo Federacije BiH, koje uključuju kantone i općine, dok se u narednom periodu ne kompletiraju podaci od općina Republike Srpske. Na temelju raspoloživih, verificiranih i obrađenih podataka u ovom broju objavljujemo konsolidirane mjesečne izvještaje za fiskalne operacije jedinstvenog računa i entiteta za mjesec august i konsolidirane mjesečne izvještaje za opću vladu, koji uključuju fiskalne operacije centralnih vlada (budžeta BiH, entiteta, Brčko Distrikta) i budžeta kantona za prvih šest mjeseci 2006.g. Dajemo i konsolidirane mjesečne izvještaje za nekoliko kantona čije su sve općine dostavile mjesečne izvještaje Odjeljenju za period januar-juni 2006. godine.

mr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja – supervizor

Sadržaj:

Analiza naplate indirektnih poreza – august 2006.	2
Fiskalna pozicija Bosne i Hercegovine	6
Konsolidovani izvještaji: opća vlada	11
Konsolidovani izvještaji: opća vlada+kantoni	14
Konsolidovani izvještaji: Federacija BiH	15
Konsolidovani izvještaji: kantoni	16
Aktivnosti Odjeljenja	19

preveo: Edin Smailhodžić

Naplata indirektnih poreza – august 2006. godine

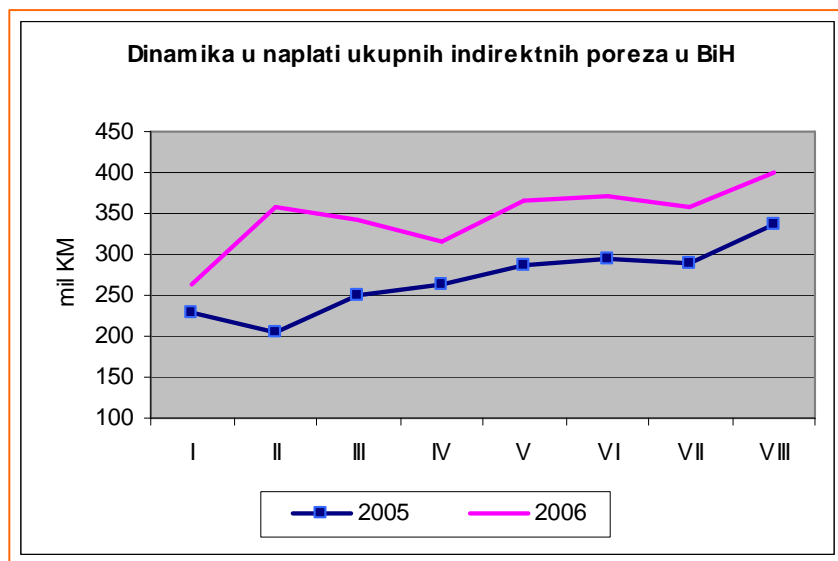
(pripremila: mr. sc. Dinka Antić)

Analiza naplate indirektnih poreza zasniva se na podacima o:

- neto gotovinskom toku na jedinstveni račun UIO¹
- ukupnoj naplati indirektnih poreza bez obzira na nivo vlade koji je izvršio naplatu (UIO ili entitetske vlade)²

U augustu 2006. godine na jedinstveni račun UIO je naplaćeno nešto više od 386³ mil KM indirektnih poreza u neto iznosu, što je znatno više nego u julu 2006.g. Ovo je najviši mjesečni iznos naplate na jedinstveni račun u 2006. godini. Za osam mjeseci 2006.godine naplaćeno je ukupno 2,776 mlrd KM indirektnih poreza u BiH neto ili za 28,5% više nego u istom periodu 2005.g. Pri tome je UIO naplatila 2,574 mlrd KM neto prihoda ili 93%, a entitetske uprave i Brčko Distrikt ostatak od 201 mil KM.

Posmatrajući dinamiku u naplati indirektnih poreza za osam mjeseci 2005. i 2006. godine primjećuje se da naplata u 2006. godini prati standardni sezonski šablon naplate u 2005. godini, osim „turbulencija“ na početku 2006.godine uzrokovanu uvođenjem PDV-a:

Grafikon 1.

Biće zanimljivo pratiti dalji razvoj događaja budući da je tradicionalno august mjesec u kojem se naplati najviše indirektnih poreza u zemlji.

U augustu je zabilježen rast naplate prihoda od carina i carinskih dažbina. U odnosu jula naplaćeno je za 10,24% više prihoda od carina, međutim, na nivou perioda januar-august u odnosu na isti period 2005.g. naplaćeno je manje prihoda od carina za 8,96%. Nastavlja se o trend rasta prihoda od akciza. U augustu je naplaćeno za skoro 16% više akciza u odnosu

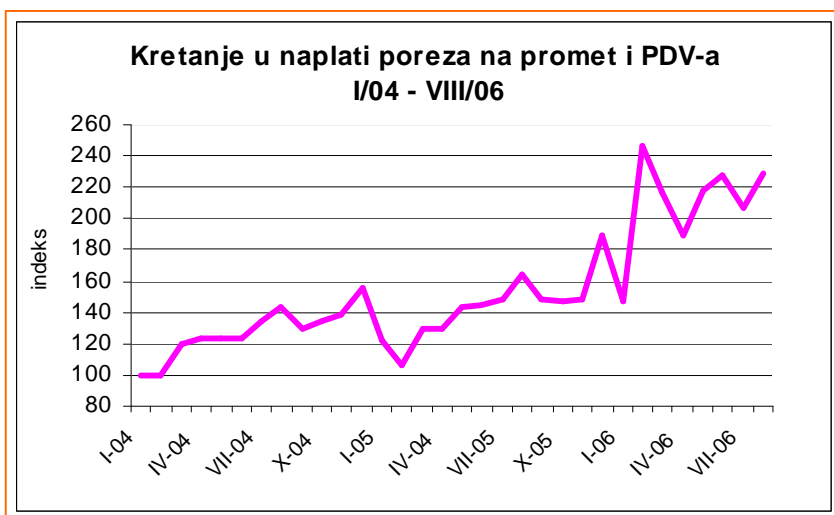
¹ Bruto naplatu PDV-a čini naplata PDV-a na uvoz, naplata po PDV-e prijavama i drugi slučajevi jednokratne ili prinudne naplate PDV-a. Neto naplata PDV-a se dobije nakon umanjenja bruto naplate za iznos isplaćenog povrata. Prihodi od ostalih indirektnih poreza su umanjeni za iznose ostalih povrata sa jedinstvenog računa.

² više o problemu izvještavanja o naplaćenim indirektnim porezima u prvoj godini PDV-a u Biltenu br. 7

³ UIO je naplatila i dodatnih 53,240 mil KM prihoda koji su ostali neusklađeni nakon kompilacije analitike uplata (jedinstveni račun) i analitičke evidencije obveznika u modulima IT sistema UIO (PDV, carine, akcize) na dan 31.8.2006. Iznos neusklađenih prihoda nije uključen u analizu naplate indirektnih poreza.

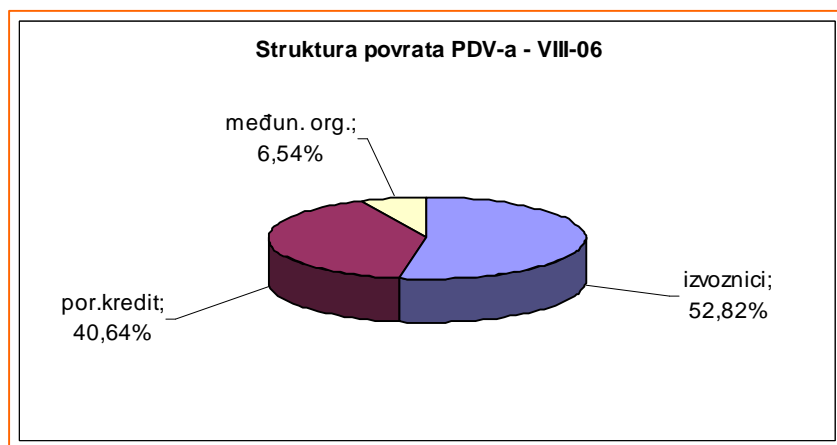
na juli, a rast na nivou posmatranog perioda iznosi 6,37% u odnosu na isti period 2005. godine. U augustu je zabilježen rast akciza na uvezenu naftu i derivate nafte. Zanimljiv je i veliki porast akciza na domaći duhan i duhanske prerađevine u odnosu na juli koji značajno „iskače“ iz standardnog dvomjesečnog ciklusa naplate akciza na ovu grupu proizvoda.

Usporedba naplate PDV-a i poreza na promet moguća je jedino na ukupnom nivou bez obzira na nivo vlade koja je naplatila porez. Da bi se uporedila naplata PDV-a u 2006. sa naplatom poreza na promet u 2005. nužno je na naplatu PDV-a dodati naplatu zaostalog poreza na promet na entitetskim računima u 2006.g.⁴ U augustu 2006.g. su prihodi od PDV porasli za 5,24% u odnosu na juli. Poredeći sa istim periodom 2005.g. u 2006.g. je naplaćeno za 54,16% više PDV-a i poreza na promet. Kretanje naplate ove grupe prihoda dato je na sljedećem grafikonu:

Grafikon 2.

Naplata PDV-au augustu je i u apsolutnom iznosu najviša u 2006. godini iako je u augustu počela isplata akumuliranih poreskih kredita za poreske periode januar i februar, tako da su ukupni povrati za 50% veći nego u julu. Struktura povrata PDV-a u augustu izgleda kao na sljedećem grafikonu:

Grafikon 3.

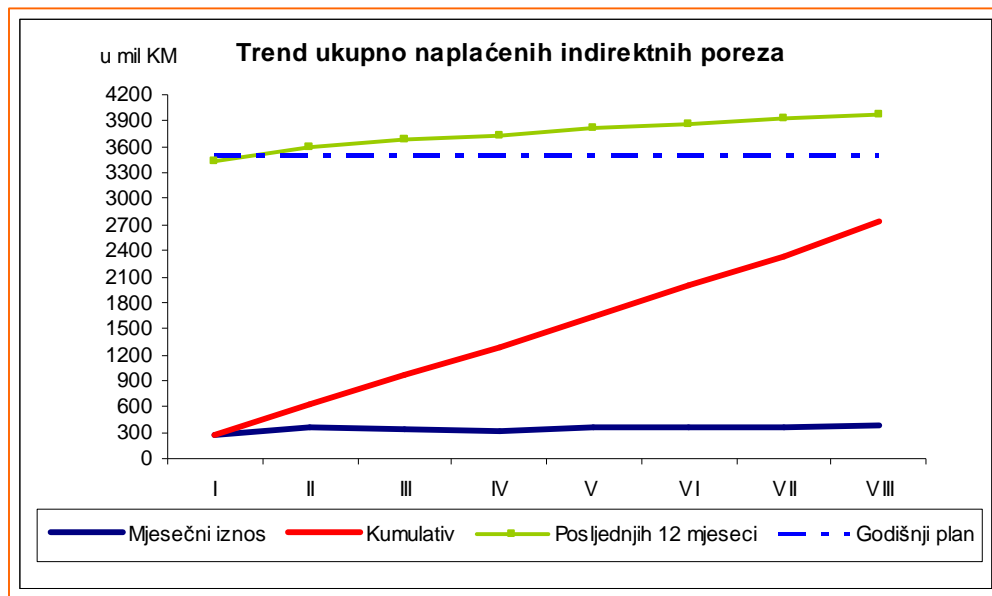
⁴ Više o metodologiji za komparativno izvještavanje o naplati indirektnih poreza u 2006.g. u Biltenu br. 7

Na dan 31.8.2006.g. saldo akumuliranih poreskih kredita iznosi 121,7 mil KM koji će biti isplaćeni obveznicima u skladu sa dinamikom isplate koju je usvojio Upravni odbor UIO u julu 2006.godine. Isplata akumuliranih poreznih kredita realiziraće se iz sredstava rezervi na jedinstvenom računu UIO.

U augustu dugovi po osnovu PDV-a su značajno porasli i saldo duga na kraju mjeseca iznosi 55,7 mil KM. Stepenn poštivanja obaveza po osnovu PDV-a je dosta visok, više od 98% registriranih obveznika redovno podnosi prijave PDV-a i uplaćuje obavezu za PDV. Samo 18,5% duga otpada na dugove neplaćene po prijavama PDV-a sa uključenim zateznim kamatama i naknadnim teretima. Većina duga je automatski razrezana od strane UIO za obveznike koji su propustili da podnesu prijave⁵. Da bi se poboljšala finansijska disciplina obveznika, spriječilo dalje gomilanje dugova i derogiranje sistema PDV-a **potrebno je da UIO što prije kadrovski popuni odsjek za prinudnu naplatu u regionalnim centrima UIO.**

Umjesto zaključka

U cjelini naplata indirektnih poreza, a pogotovo PDV-a, je konstantno u usponu i iznad je projektovane. To se može uočiti i na sljedećem grafikonu:

Grafikon 4.

Za osam mjeseci 2006. naplaćeno je 76% planiranog iznosa indirektnih poreza u BiH⁶. Kad je u pitanju PDV-a plan je ispunjen sa 83,11%, a naplata zaostalog poreza na promet na račune entiteta je već premašila godišnji planirani iznos za 33%.

⁵ Razrez poreza se vrši automatski u IT sistemu UIO na bazi procijenjenog prometa iz prošle ili ove godine, što znači da se može desiti da se u postupku naplate duga utvrdi da je iznos stvarne obaveze za PDV-a manji od razrezanog PDV-a, pogotovo ako su neki obveznici prestali sa obavljanjem djelatnosti, a propustili su da o tome izvijeste UIO.

⁶ Plan naplate indirektnih poreza u 2006.g. iznosi 3,653 mlrd KM, od čega 3,503 mlrd KM na jedinstveni račun UIO. Plan naplate je usvojilo Fiskalno vijeće BiH u oktobru 2005.g. Više o tome u Biltenu br. 3.

Do sada je naplata indirektnih poreza bila više nego uspješna.

U narednim mjesecima može se očekivati manja naplata indirektnih poreza iz više razloga:

- prema istorijskim podacima iz 2004. i 2005.g. naplata indirektnih poreza je najviša u augustu, a prosječna mjesečna naplata u ostatku godine oko 8% niža od maksimuma u augustu
- po osnovu povrata akumuliranih poreskih kredita.

Visina naplate indirektnih poreza ovisi i o stepenu naplate akumuliranih dugova po osnovu PDV-a do kraja godine.

Međutim, na naplatu indirektnih poreza značajan uticaj će imati i pad cijena nafte na svjetskom tržištu, koji bi se trebao odraziti na pad naplate indirektnih poreza na uvoz nafte i derivata koji se obračunavaju *ad valorem* (carina, PDV), budući da uvoz nafte i naftnih derivata čini 16% ukupnog uvoza BiH. Da li će pad cijena energenta dovesti do značajnijeg pada cijena inputa domaćih proizvođača, a time i do pada prodajnih cijena dobara i usluga u BiH, što bi vodilo podizanju konkurentnosti, većoj prodaji i profitu, malo je vjerovatno. Uobičajena je praksa da cijene goriva na BH tržištu sporije padaju nego na svjetskom tržištu, dok ostali trgovci u takvim situacijama zadržavaju iste maloprodajne cijene, a na račun smanjenih cijena inputa povećavaju svoju maržu.

I devet mjeseci nakon uvođenja PDV-a postoji nerazumijevanje u javnosti u vezi mogućih "viškova" prihoda od PDV-a. Ovo nerazumijevanje je dodatno potencirano predizbornom kampanjom i obećanjima datim biračima.

Postoji potreba da se pojasne dvije stvari, o formiranju "viška" i njegovom trošenju:

- (i) u javnosti se stiče utisak da se "višak" PDV-a kumulira na jednom mjestu, te da se
- (ii) tako akumulirani "višak" može trošiti za razne namjene (od isplata socijalnih davanja do isplate stare devizne štednje).

Stoga nije na odmet ponoviti da UIO svakodnevno prazni jedinstveni račun na koji se u toku dana prikupe indirektni porezi. Prikupljeni prihodi se, nakon finansiranja budžeta BiH i otplate dospjelog vanjskog duga, distribuiraju na račune trezora entiteta i Brčko Distrikta. Entiteti, u skladu sa entitetskim propisima, vrše dalju raspodjelu prema kantonima, direkcijama za ceste, općinama i gradovima.

Stoga, **svi "viškovi" prihoda se ne nalaze na računu UIO, niti su kumulirani na jednom mjestu, nego se nalaze na računima entiteta, Distrikta, 10 kantona i računima 144 općine/općine Federacije BiH i RS.** Jedino na računu Trezora BiH nema nikakvih viškova prihoda po ovom osnovu budući da se dio budžeta BiH, koji potiče sa jedinstvenog računa UIO, finansira u apsolutnom iznosu, dok ostali pobrojani nivoi vlada učestvuju u procenutalnom iznosu u raspodjeli prihoda od indirektnih poreza. Ovakav poseban položaj budžeta BiH u sistemu raspodjele sa jedinstvenog računa ima prednosti samo u slučaju da podbaci naplata indirektnih poreza. Tada je budžet BiH zaštićen, a svi ostali učesnici raspodjele bi snosili gubitke prihoda. Međutim, u uslovima visoke naplate indirektnih poreza, kao što je bio slučaj u 2005.g. a pogotovo u 2006.g., država BiH dobija samo dogovoreni planirani iznos, dok suficit u prihodima koriste ostali nivoi vlade, od entiteta, kantona do opština/općina.

Isto tako, treba napomenuti da se "viškovi" prihoda mogu koristiti isključivo u skladu sa planiranim budžetima ili nakon usvojenog rebalansa. S druge strane, iako su "viškovi" prihoda od PDV-a značajni, disperzija na oko 160 računa nivoa vlada u BiH ne omogućava najefikasnije alociranje ovih sredstava, pogotovo ne usmjeravanje tog suficita na izmirenje unutrašnjih dugova poput stare devizne štednje. Stoga, **na nivoima vlada je velika**

odgovornost da svaki višak prihoda u odnosu na planirani upotrijebi u prave namjene, a ne za stvaranje novih obaveza koje će se realizirati u 2007. godini.

Fiskalna pozicija Bosne i Hercegovine

(piše: Ognjen Đukić, makroekonomista u Odjeljenju)

Fiskalna konsolidacija: dobri rezultati teško postignuti

Bosna i Hercegovina je u posljednjih nekoliko godina napravila značajan napredak u svođenju javne potrošnje na održiv nivo. Kontrolisanje potrošnje je bilo neophodno uzimajući u obzir činjenicu da se strana pomoć domaćim budžetima neprestano smanjivala što je kao rezultat imalo veću zavisnost od domaćih izvora finansiranja. Pored toga, nedovoljna definisanost dodatnih rashodovnih obaveza u narednom periodu (neriješeno pitanje unutrašnjeg duga, planovi o formiranju novih državnih institucija i sl.) su zahtijevali opreznost u procesu srednjoročnog budžetskog planiranja. Međunarodna zajednica predvođena sa MMF-om je ovdje igrala značajnu ulogu pružajući tehničku pomoć BiH vlastima u procjenjivanju održivog nivoa javne potrošnje⁷. Tako je MMF u 2005. godini predložio uključivanje stranih projekata, tj. onog njihovog dijela koji predstavlja zaduženje BiH, u kalkulaciju budžetskog bilansa (suficita ili deficita). Pored toga, MMF je uslovio potpisivanje kreditnog *stand-by* aranžmana obavezivanjem Fiskalnog savjeta da u 2006. g. planira ostvarenje suficita u iznosu od oko KM 230 miliona (1,5% BDP-a). Fiskalni savjet je ovaj zahtjev ocijenio neprihvatljivim jer je to podrazumijevalo da bi se deficit stranih projekata morao kompenzovati dodatnim smanjenjem potrošnje na drugim mjestima u cilju postizanja predloženog suficita. Takođe, postojale su značajne razlike između domaćih vlasti i MMF-a u procjenama obima stranih projekata koji će biti angažovani u toku 2006. godine što je kao krajnji rezultat imalo nepotpisivanje navedenog *stand-by* aranžmana.

Ipak se može reći da je konsolidovani budžetski suficit BiH u periodu do 2006. godine ostvario značajno poboljšanje (vidi Tabelu 1) pa je tako prema podacima Centralne banke suficit svih nivoa vlade, ne računajući općine i strane projekte, na kraju 2005. godine iznosio KM 352 miliona (2,4% BDP-a). Procjenjeno je da, nakon uključjenja općina i stranih projekata u ovu računicu, suficit iznosi oko KM 130 miliona (0,9% BDP-a) što je i dalje primjetan napredak u odnosu na prethodne godine.

Izvori suficita

Kako je ostvaren ovaj napredak? U prvom redu za to je zaslužan relativno snažan rast prihoda u 2004. a posebno u 2005. godini od 5% i 9% respektivno. Najznačajniji izvori ovog rasta dolaze od povećanih uplata za doprinose od 9,1% u 2004. godini i prihoda od indirektnog oporezivanja od 17,4% u 2005. godini. Indirektni porezi predstavljaju najznačajniji izvor prihoda i čine gotovo polovinu ukupnih tekućih prihoda u BiH. Njihovo učešće u ukupnim tekućim prihodima se povećalo sa 46,6% u 2003. godini na 49,4% u 2005. godini. Rast privatne potrošnje i uvoza kao i povećanje efikasnosti kroz harmonizaciju zakona iz oblasti indirektnog oporezivanja i uspostavu Uprave za indirektno oporezivanje su važni faktori koji su doprinijeli povećanju prihoda po ovom osnovu. U 2006. godini sa uvođenjem PDV-a se očekuje dalje povećanje udjela indirektnih poreza u ukupnim prihodima

⁷ Planirano je da BiH razvije domaće kapacitete u ovom polju kao i drugim aspektima makroekonomske analize kroz jačanje Odjeljenja za makroekonomsku analizu i Jedinice za ekonomsko planiranje i istraživanje (EPRU).

dok se tek u narednim godinama očekuje stabilizacija ovog trenda i jačanje direktnog oporezivanja. Ovaj proces je u direktnoj vezi sa rezultatima tekuće reforme direktnih poreza.

I pored toga, napretka po osnovu povećanja ostvarenog suficita ne bi bilo da se potrošnja javnog sektora u posmatranom periodu nije zadržala ispod rasta prihoda. Tekući rashodi u posmatranom periodu su rasli na nivou od 4,9% u 2004. godini i 9,1% u 2005. godini, tj. za oko 2 postotna poena manje nego prihodi u istim godinama. Jedna od najpozitivnijih karakteristika ovog perioda jeste umjeren rast rashoda po osnovu plata i naknada od 1,2% u 2004. i 2,5% u 2005 godini. Na ovaj način učešće plata u tekućim rashodima je svedeno na 27,2% u 2005. godini. Sa druge strane, tekuća potrošnja po osnovu socijalnih transfera je imala visok rast u obe godine – 12% u 2004. i 16,5% u 2005. godini – što je **povećalo učešće socijalnih transfera u ukupnim tekućim rashodima sa 33,4% u 2004. godini na čak 39,5% u 2005. godini.**

Grafikon 5. Tekući rashodi za sve nivoe vlade BiH, u KM milionima (ne uključuje općine i strane projekte)

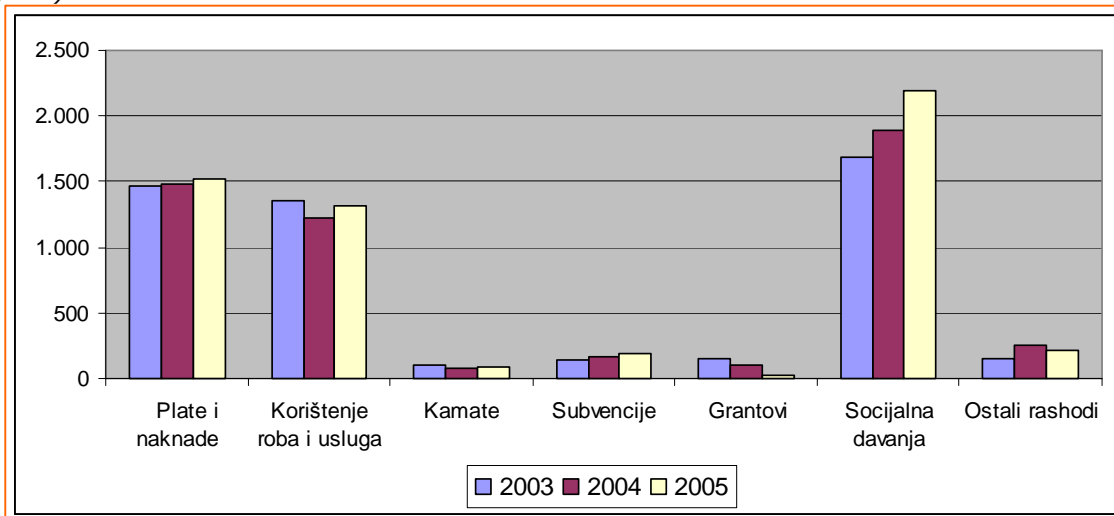

Tabela 1. Izvršenje budžeta za sve nivoe vlade BiH, u KM hiljadama (ne uključuje općine i strane projekte)

	Opis	u hiljadama KM			struktura u %			promjena u %	
		2003	2004	2005	2003	2004	2005	2004	2005
1	Prihodi	5.311.880	5.573.626	6.079.389	100,0%	100,0%	100,0%	104,9%	109,1%
	Porez	2.866.640	3.004.231	3.407.554	54,0%	53,9%	56,1%	104,8%	113,4%
	Porez na dohodak, dobit i kapitalne dobitke	94.708	128.947	126.804	1,8%	2,3%	2,1%	136,2%	98,3%
	Porez na plate i radnu snagu	213.599	231.238	252.425	4,0%	4,1%	4,2%	108,3%	109,2%
	Porez na imovinu	6.599	6.635	7.422	0,1%	0,1%	0,1%	100,6%	111,9%
	Indirektni porezi	2.477.475	2.556.536	3.000.918	46,6%	45,9%	49,4%	103,2%	117,4%
	Ostali porezi	74.259	80.874	19.986	1,4%	1,5%	0,3%	108,9%	24,7%
	Doprinosi za socijalno	1.749.301	1.908.041	2.010.440	32,9%	34,2%	33,1%	109,1%	105,4%
	Grantovi	50.480	39.311	51.392	1,0%	0,7%	0,8%	77,9%	130,7%
	Ostali prihodi	645.460	622.043	610.002	12,2%	11,2%	10,0%	96,4%	98,1%
2	Rashodi	5.043.334	5.191.398	5.566.696	100,0%	100,0%	100,0%	102,9%	107,2%
	Kompenzacija zaposlenih	1.461.172	1.478.294	1.515.616	29,0%	28,5%	27,2%	101,2%	102,5%
	Plate i naknade	1.461.172	1.478.294	1.515.616	29,0%	28,5%	27,2%	101,2%	102,5%
	Doprinosi za socijalno	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	...	...
	Korištenje roba i usluga	1.348.041	1.223.542	1.311.971	26,7%	23,6%	23,6%	90,8%	107,2%
	Kamate	107.904	82.750	92.578	2,1%	1,6%	1,7%	76,7%	111,9%
	Subvencije	134.681	168.294	196.849	2,7%	3,2%	3,5%	125,0%	117,0%
	Grantovi	152.307	100.924	30.751	3,0%	1,9%	0,6%	66,3%	30,5%
	Socijalna davanja	1.686.033	1.888.502	2.200.051	33,4%	36,4%	39,5%	112,0%	116,5%
	Ostali rashodi	153.198	249.093	218.881	3,0%	4,8%	3,9%	162,6%	87,9%
	Bruto operativni bilans (1-2)	268.546	382.228	512.692	5,1%*	6,9%*	8,4%*	142,3%	134,1%
	Transakcije u nefinansijskim sredstvima								
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	173.398	137.989	160.317	100,0%	100,0%	100,0%	79,6%	116,2%
	Stalna sredstva	168.686	115.027	198.286	97,3%	83,4%	123,7%	68,2%	172,4%
	Ostalo	4.712	22.962	-37.969	2,7%	16,6%	-23,7%	487,3%	-165,4%
	Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1-2-3)	95.148	244.239	352.375	1,8%*	4,4%*	5,8%*	256,7%	144,3%

Izvor: Centralna banka BiH

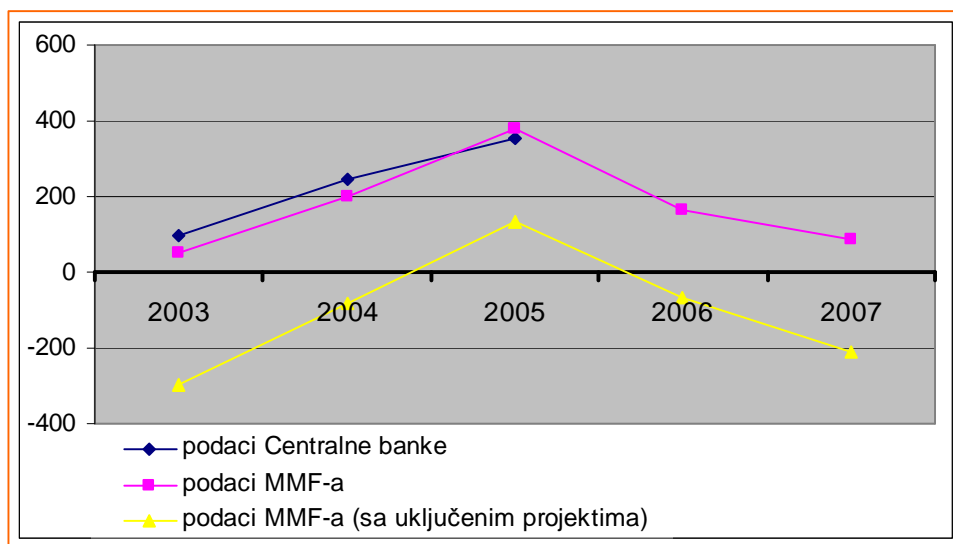
*Udio u ukupnim tekućim prihodima

Od 2006. opet u deficit?

Međutim, planirani budžeti za 2006. godinu predviđaju značajno pogoršanje fiskalnog bilansa (Vidi Grafikon 6). Najavljeni porast prihoda od PDV-a osnažio je zahtjeve za povećanjem budžetskih plata i socijalnih transfera dok su ovogodišnji republički izbori doprinijeli stavljanju ovih zahtjeva u prvi plan. Parlamentarna skupština BiH nedavno je usvojila Zakon o obavezama po osnovu računa stare devizne štednje koji, kao što je poznato, predviđa otplatu obaveza po osnovu stare devizne štednje u roku od 5 godina. Takođe, Prestavnički dom Parlamenta Federacije BiH je usvojio Zakon o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica koji takođe predviđa povećanje rashoda.

Odjeljenje za makroekonomsku analizu je u više navrata upozoravalo da je značajan dio porasta prihoda od PDV-a u odnosu na prihode od poreza na promet povezan sa inicijalnim efektom uvođenja PDV-a i da ne treba pretpostaviti da će se takav rast prihoda nastaviti i u sljedećim godinama. Ipak, već u prvom dijelu 2006. godine došlo je do najava povećanja budžetskih plata posebno na nižim nivoima uprave – kantonima i općinama – kao i o rastu potrošnje po ostalim stavkama budžeta. Ovdje je važno napomenuti da podizanje nivoa tekuće potrošnje u jednoj godini prenosi opterećenje tog nivoa potrošnje i na iduće godine. Prijašnja iskustva su pokazala da se veoma teško dolazilo do povratka na prijašnje stanje kroz naknadno smanjenje potrošnje.

Grafikon 6. Budžetski suficit/deficit za sve nivoe vlade u BiH, u KM milionima (2003-2005 stvarni podaci, 2006-2007 projekcije)

U prošlom broju Biltena smo govorili o značaju i ulozi fiskalne politike za makroekonomsku stabilnost Bosne i Hercegovine. Takođe je bilo govora o ključnoj ulozi Fiskalnog savjeta koji, između ostalog, ima za cilj određivanje konsolidovane fiskalne pozicije BiH, tj. ciljanje određenog nivoa budžetskog suficita ili deficita od čega direktno zavisi obim javne potrošnje⁸. Najnoviji razvoj događaja ukazuje na slabosti fiskalnog sistema BiH kao i na

⁸ Potrošnja javnog sektora, koja uključuje potrošnju svih nivoa vlade, državnih fondova, direkcija za puteve i stranih projekata, je činila oko polovine oficijelnog bruto društvenog proizvoda (BDP-a) BiH u 2005. godini. Ovako visoka zastupljenost javnog sektora dijelom proizilazi iz potcijenjenosti zvaničnog BDP-a koji u sebi ne sadrži adekvatnu procjenu sive ekonomije. Ako koristimo procjenu Centralne banke o veličini BDP-a koji uključuje sivu ekonomiju onda se odnos potrošnje javnog sektora smanjuje na 37% BDP-a.

posljedice neusvajanja Zakona o Fiskalnom savjetu koji bi zvanično propisao način koordinacije fiskalnih politika svih nivoa vlade. Samo usaglašena fiskalna politika koja se provodi na svim nivoima vlasti i uključuje sve oblike javne potrošnje može zadovoljiti potrebu održavanja makroekonomske stabilnosti BiH. Ona uključuje određivanje budžetskih plafona u skladu sa raspoloživim prihodima za sve nivoe vlasti gdje se svaka dodatna potrošnja može ostvariti samo kroz smanjenje potrošnje na drugim mjestima ili kroz dodatno oporezivanje. U suprotnom, nekontrolisana javna potrošnja vodi povećanju spoljne zaduženosti, rastu tekućeg deficita, potiskivanju privatnih investicija, degradiranju kreditnog rejtinga zemlje, a može i uzdrmati stabilnost monetarnog i bankarskog sistema.

Prenosi nadležnosti i budžet institucija BiH

Transferi nadležnosti sa jednog nivoa vlade na drugi su po pravilu praćeni sa korespondentnim povećanjem jednog a smanjenjem drugog budžeta. Ovakve tendencije zahtijevaju promjenu u klasičnom pristupu budžetskog izvještavanja i njihovoj analizi. Na primjer, one čine besmislenim poređenja izvršenja ukupnih budžeta po ekonomskoj klasifikaciji u toku određenog perioda sa istim periodom iz prethodne godine ako se to radi pojedinačno po nivoima vlade. U tom smislu, analize konsolidovanih izvještaja koji uključuju više nivoa vlada će sve više dobijati na značaju jer samo ovakvi izvještaji otkrivaju stvarne promjene javne potrošnje po pojedinačnim ekonomskim stavkama. Pregledi izvršenja budžeta po funkcionalnoj klasifikaciji će takođe dobijati na značaju jer oni otkrivaju namjenu planiranih sredstava. Isto tako, dublje analize budžeta pojedinačnih budžetskih korisnika od strane samih korisnika, ali i njihovih vlada, će biti neophodne. Ovakav trend je u skladu sa tekućom reformom procesa budžetskog planiranja koje ima za cilj da osnaži vezu između ostvarenih rezultata po pojedinačnim budžetskim korisnicima i dodijeljenih sredstava.

Pomenuti prenos nadležnosti je najviše primjetan na relaciji entiteti - institucije BiH. Budžet institucija za 2006. godinu, isključujući sredstva za servisiranje spoljnog duga, iznosi 666,5 miliona KM što je skoro duplo veći iznos (198%) u odnosu na 2005. godinu. Najznačajniji doprinos ovom povećanju svakako je imalo formiranje Ministarstva odbrane na državnom nivou sa pripadajućim budžetom od 278,1 miliona KM. Može se reći da je u prethodnim godinama državni budžet bio pomalo u sjenci entitetskih budžeta i fondova kako zbog same veličine entitetskih budžeta tako i zbog njihove izraženije socijalne komponente. Ipak, snažan rast državnog budžeta kao i očekivanja daljeg rasta nalažu pomnije praćenje discipline njegovog izvršenja. U prvoj polovini 2006. godine ostvareni tekući rashodi su iznosili 244,5 miliona KM što predstavlja izvršenje od 42,6% u odnosu na planirane tekuće rashode. Najveću stavku u tekućim rashodima zauzimaju bruto plate i naknade koje su u prvih pola godine isplaćene u iznosu od 201,8 miliona KM ili 45% od plana. **Vrijedno je navesti da planirane bruto plate i naknade za 2006. godinu obuhvataju 78% ukupnih tekućih rashoda ili 67,2% ukupnih rashoda institucija BiH.**

Ipak, ovdje je opet bitno napomenuti da je ocjenjivanje učešća plata i naknada kao i drugih vrsta rashoda u budžetu najmjerodavnije kroz **konsolidaciju svih nivoa vlade na koji način se dobijaju međunarodno uporedive vrijednosti.**

Mjesečni konsolidovani izvještaj opća vlada I – VIII 2006. godine

pripremila: Aleksandra Regoje

mil KM

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Q1	Q2	Q3	total
Tekući Prihodi	218,1	360,4	384,9	342,7	401,7	385,4	494,7	431,5	963,4	1129,9	926,2	3019,5
<i>Porezni prihodi</i>	206,0	343,9	355,1	330,5	382,5	368,1	375,6	406,6	904,9	1081,1	782,2	2768,2
<i>Indirektni porezi (i sredstva sa JR)</i>	190,7	322,6	323,6	315,9	366,4	351,2	357,0	388,5	836,9	1033,4	745,4	2615,8
<i>PDV</i>	57,3	212,7	203,7	194,4	224,3	215,4	215,6	226,4	473,7	634,1	442,0	1549,9
PDV na uvoze	56,5	102,6	136,7	134,2	165,7	159,2	161,1	178,5	295,8	459,2	339,6	1094,6
PDV obaveza prema PDV prijavama	0,8	100,7	75,9	76,6	75,4	80,2	78,0	83,5	177,4	232,2	161,5	571,1
PDV prema automatskom razrezu od stane UIO			0,1	0,7	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	1,0	0,3	1,4
PDV jednokratne uplate	0,1	9,4	2,1	0,3	0,1	0,2	0,2	0,3	11,6	0,6	0,5	12,7
ostalo			0,1	0,1	0,2	0,3	0,8	0,5	0,1	0,5	1,2	1,8
Povrat PDV			-11,2	-17,5	-17,2	-24,7	-24,5	-36,5	-11,2	-59,5	-61,0	-131,6
Carine	33,3	30,8	41,5	39,3	49,1	47,0	47,4	52,2	105,6	135,4	99,6	340,6
Porez na promet	25,0	10,6	4,4	3,0	3,2	2,2	1,9	2,5	40,0	8,3	4,4	52,7
uvozni akcizni proizvodi	7,8	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	8,0	0,2	0,0	8,3
domaći akcizni proizvodi	1,1	2,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,4	3,3	0,4	0,4	4,1
ostali proizvodi	9,4	4,1	2,3	1,2	1,2	0,9	0,8	1,2	15,8	3,4	2,0	21,1
na usluge	6,5	4,0	1,7	0,9	0,7	0,4	0,4	0,3	12,2	2,0	0,8	15,0
ostalo	0,2	0,3	0,2	0,7	0,9	0,7	0,6	0,6	0,7	2,3	1,2	4,2
Akciza	62,8	56,9	63,1	66,4	74,0	72,2	76,1	88,1	182,8	212,6	164,2	559,5
uvozni pr.	50,5	45,7	48,4	54,1	58,0	57,5	61,9	70,1	144,6	169,6	132,0	446,2
u zemlji	12,3	11,2	14,7	12,3	16,0	14,7	14,2	18,1	38,2	43,0	32,2	113,4
Putarina	11,9	11,2	12,1	14,3	15,9	14,3	15,8	18,6	35,1	44,5	34,4	114,0
Ostalo	0,4	0,5	0,7	0,7	0,9	0,9	0,9	0,9	1,6	2,5	1,8	5,9
Ostali povrati			-1,9	-2,2	-1,0	-0,7	-0,6	-0,4	-1,9	-3,9	-1,0	-6,8
Direktni porezi	15,3	21,3	31,5	14,7	16,1	17,0	18,6	18,1	68,0	47,7	36,8	152,5
Porezi na dohodak i dobit	6,9	10,3	20,0	3,6	3,4	5,5	5,6	5,5	37,3	12,4	11,0	60,8
Ostali poreski prihodi	8,4	10,9	11,4	11,0	12,7	11,5	13,0	12,7	30,7	35,2	25,7	91,7
<i>Neporezni prihodi</i>	11,6	16,1	29,7	12,0	19,0	16,9	118,9	24,7	57,3	47,9	143,6	248,9
<i>Ostali prihodi</i>	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,4
<i>Donacije/grantovi</i>	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,2		0,0	0,4	0,3	0,0	0,6
<i>Transferi viših nivoa</i>	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,7	0,3	0,3	1,3

mil KM

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Q1	Q2	Q3	total
Tekući Rashodi	203,4	298,8	221,3	339,6	402,0	370,4	359,5	379,7	723,5	1112,0	739,2	2574,7
<i>Tekući izdaci</i>	28,5	43,5	46,7	48,2	49,1	62,5	45,0	45,3	118,8	159,8	90,4	368,9
<i>Plaće i naknade</i>	25,8	37,4	39,6	40,5	41,7	53,1	36,3	37,1	102,8	135,4	73,4	311,6
Plaće	24,9	34,7	36,5	37,2	38,4	47,7	31,3	30,4	96,0	123,3	61,7	281,0
Naknade	0,9	2,8	3,1	3,3	3,3	5,4	4,9	6,8	6,8	12,1	11,7	30,6
<i>Izdaci za materijal i usluge</i>	2,8	6,0	7,1	7,6	7,4	9,3	8,8	8,2	16,0	24,4	17,0	57,3
<i>Grantovi/Socijalni transferi/Subvencije</i>	37,5	10,3	51,3	60,5	90,1	70,6	67,5	68,8	99,1	221,2	136,2	456,6
Transferi domaćinstvima	32,5	3,6	45,2	38,3	68,7	53,7	41,8	45,0	81,2	160,7	86,8	328,7
Transferi organizacijama/institucijama	0,8	0,8	2,3	6,0	4,7	3,2	5,2	5,1	3,9	13,8	10,3	28,0
Subvencije	4,2	5,9	3,9	16,2	16,7	13,7	20,5	18,7	14,0	46,6	39,2	99,8
<i>Plaćanje kamate</i>	0,0	0,5	0,4	-0,3	0,1	0,4	0,0	0,2	0,9	0,2	0,2	1,3
<i>Ostali izdaci/potrošnja/transferi</i>	0,8	2,3	1,7	6,7	3,6	3,7	3,5	1,5	4,8	14,0	5,0	23,8
<i>Transferi sa JR</i>	126,4	209,7	95,3	174,6	198,2	194,3	212,0	217,2	431,4	567,1	429,2	1427,6
Budžet BiH	41,1	39,2	43,1	59,4	48,5	48,5	46,2	50,7	123,4	156,3	96,9	376,6
FBiH / kantoni, općine, Direkcija za ceste	67,6	145,7	23,7	94,3	113,9	115,9	124,7	132,5	237,0	324,1	257,2	818,3
RS / gradovi, općine, JP "Putevi RS"	13,1	15,6	18,7	11,6	24,3	19,7	32,0	24,1	47,4	55,6	56,2	159,2
Brčko	4,5	9,3	9,8	9,2	11,6	10,2	9,0	9,9	23,6	31,0	18,9	73,4
<i>Amortizacija vanjskog duga</i>	8,0	27,4	21,8	17,4	34,8	20,3	10,2	30,0	57,2	72,5	40,2	169,9
<i>Transferi kantonima, opštinama i gradovima</i>	3,1	4,8	4,7	37,7	25,0	18,8	21,8	10,4	12,5	81,5	32,2	126,2
<i>Neto pozajmljivanje*</i>	-0,9	0,4	-0,6	-5,2	1,1	-0,2	-0,4	6,2	-1,1	-4,3	5,8	0,4
Neto nabavka nefinansijskih sredstava	-22,9	0,4	0,5	0,4	1,5	3,9	22,1	3,6	-22,0	5,8	25,7	9,5
Vladin sulficit (+)/ deficit(-)	37,6	61,2	163,1	2,7	-1,8	11,2	113,1	48,2	261,9	12,1	161,3	435,3
od čega: Rezerve sa jedinstvenog računa UIO	16,2	31,6	20,6	13,7	20,8	12,5	14,1	6,6	68,4	47,0	20,7	136,1
Neto finansiranje**		19,1	-0,6	-1,4	-1,3	-1,2	-1,6	-5,2	18,5	-3,9	-6,8	7,7

*Neto pozajmljivanje=Pozajmljivanje -primljene otplate datih zajmova

**Neto finansiranje = Primljeni krediti - otplate kredita

Tabela 2. Mjesečni konsolidovani izvještaj opća vlada I-VIII 2006. godine

Napomene za tabelu 2:

- Konsolidovani izvještaj uključuje:
  - prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinstveni račun,
  - transfere sa Jedinstvenog računa UIO za servisiranje vanjskog duga,
  - transfere sa Jedinstvenog računa UIO za finansiranje Brčko Distrikta, kantona, općina i Direkcija za puteve,
  - prihode budžeta Bosne i Hercegovine sa Jedinstvenog računa UIO,
  - prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
  - prihode i rashode budžeta Republike Srpske.
- Podaci o prihodima i rashodima Federacije BiH i Republike Srpske nisu u potpunosti usklađeni zbog primjene različitih računovodstvenih metoda.

Napomene za tabelu 3:

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:
  - prihode i rashode budžeta Bosne i Hercegovine,
  - prihode i rashode budžeta Brčko Distrikta,
  - prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
  - prihode i rashode budžeta Republike Srpske,
  - prihode i rashode budžeta devet kantona FBiH (nedostaju podaci za Hercegbosanski kanton)
2. Podaci o prihodima i rashodima Federacije BiH i Republike Srpske nisu u potpunosti usklađeni zbog primjene različitih računovodstvenih metoda

Napomene za tabelu 4:

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:
  - prihode i rashode budžeta FBiH
  - prihode i rashode budžeta kantona FBiH
  - prihode i rashode budžeta općina FBiH
2. Procijenjeni su podaci od kantona/općina koji nisu dostavili podatke i to: Hercegbosanski kanton, općine Drvar i Vitez. Podaci od općine Ravno nisu uključeni zbog nedostatka dokumentacije potrebne za procjenu.

Napomene za tabele broj 5, 6 i 7: (Sarajevski, Posavski, Bosansko-podrinjski kanton)

Rashodovna stavka kantonalnih budžeta „Grantovi drugim nivoima vlasti“ i „Kapitalni grantovi drugim nivoima vlasti“ netirana je sa prihodovnim stavkama općina „Grantovi od ostalih nivoa vlasti“ i „Kapitalne potpore od ostalih nivoa vlasti“;

U slučajevima kada je iznos grantova drugim nivoima vlasti na rashodovnoj strani kantona manji od primljenih grantova na stavkama općina, a obzirom da **rashodova stavka „Grantovi pojedincima“ u sebi sadrži i grantove usmjerene kroz općinske budžete**, Odjeljenje je postupilo na sljedeći način:

-Preostala razlika na stavkama općina „Grantovi od ostalih nivoa vlasti“ i „Kapitalne potpore od ostalih nivoa vlasti“ netirana je sa rashodovnom stavkom kantonalnog budžeta „Grantovi pojedincima“.

Mjesečni konsolidovani izvještaj opća vlada + kantoni I – VI 2006. godine

pripremila: Aleksandra Regoje

	I	II	III	IV	V	VI	Ukupno
Prihodi (11+12+13+14)	211.078.171	204.822.027	483.058.728	376.061.198	412.190.750	374.004.155	2.061.215.030
11 Prihodi od poreza	181.149.909	166.941.410	428.950.185	322.873.143	370.421.954	334.877.220	1.805.213.822
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	10.925.048	15.429.327	26.699.743	9.051.058	8.579.901	10.376.934	81.062.011
Doprinosi za socijalnu zaštitu (Brčko)	1.159.755	1.159.755	1.159.755	1.451.012	1.434.132	1.509.170	7.873.578
Porezi na plaće i radnu snagu	17.726.070	19.078.931	21.212.936	22.649.258	23.717.085	22.333.150	126.717.429
Porez na imovinu	1.926.398	3.108.291	2.437.985	2.339.930	2.039.416	2.228.319	14.080.339
Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005.)	67.996.501	32.119.738	16.917.508	11.509.429	10.533.040	12.749.316	151.825.532
Transferi sa Jedinstvenog računa	80.821.482	95.163.917	358.090.274	274.686.281	322.728.469	284.435.572	1.415.925.996
Ostali porezi	594.654	881.452	2.431.985	1.186.175	1.389.912	1.244.758	7.728.937
12 Neporezni prihodi	28.913.119	36.484.441	53.468.322	52.726.236	41.257.332	38.570.744	251.420.194
od čega: Prihodi od dividendi i udjela u profitu u javnim pred, i fin,inst	58.024	138	22.201	2.584	6.960	725	90.633
od čega: Prihodi od davanja prava na ekspl, priir, resursa, patenata i autorskih prava	134.733	419.578	54.302	70.207	86.609	60.702	826.131
13 Tekuće potpore (Grantovi)	893.842	1.349.206	624.812	367.212	417.556	443.510	4.096.139
od čega: Grantovi iz inostranstva	394.863	1.224.929	517.442	287.379	341.783	315.285	3.081.682
od čega: Grantovi od ostalih nivoa vlasti	498.979	124.277	107.370	79.833	75.773	128.225	1.014.457
14 Ostali prihodi	121.302	46.970	15.409	94.607	93.907	112.681	484.876
2 Rashodi (21+22+23)	203.641.953	214.490.667	260.819.249	305.780.993	335.989.266	331.202.666	1.651.924.795
21 Tekući izdaci	203.812.590	212.045.686	262.922.664	308.846.679	334.887.563	332.541.548	1.655.056.730
Plaće i naknade	115.098.146	126.079.249	133.572.721	134.704.654	136.300.567	154.517.556	800.272.893
od čega: Bruto plaće	100.420.774	108.073.015	114.157.690	115.977.270	115.608.020	123.111.620	677.348.389
od čega: Naknade	14.677.373	18.006.234	19.415.031	18.727.384	20.692.547	31.405.936	122.924.504
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	5.427.629	6.286.524	6.515.575	6.683.088	6.695.597	7.682.023	39.290.436
Izdaci za materijal i usluge	20.556.606	29.123.189	29.449.970	32.433.426	33.401.979	34.334.533	179.299.703
Tekući grantovi	62.355.206	48.657.319	88.053.243	131.536.421	152.437.967	129.451.698	612.491.855
od čega: Grantovi drugim nivoima vlade	6.308.215	8.148.104	6.088.881	39.776.665	28.835.859	25.112.685	114.270.410
od čega: Grantovi pojedincima	43.438.776	13.899.735	59.181.457	50.635.431	81.312.649	69.702.059	318.170.107
od čega: Grantovi neprofitnim organizacijama	3.228.182	13.397.386	11.436.383	13.563.565	14.905.559	14.742.101	71.273.176
od čega: Subvencije javnim preduzećima	8.674.322	13.030.958	10.954.823	22.686.063	23.783.056	16.986.161	96.115.382
Kapitalni grantovi	0	1.026.722	4.300.294	3.128.041	5.238.492	5.430.798	19.124.346
od čega: Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	0	0	105.683	1.184.332	247.933	1.295.483	2.833.430
Izdaci za kamate i ostale naknade	132.070	509.310	601.192	-248.020	123.179	473.774	1.591.504
Doznake nižim potrošačkim jedinicama	242.932	363.373	429.670	609.069	689.783	651.166	2.985.993
22 Neto pozajmljivanje*	-913.376	266.529	-3.823.423	-5.719.059	-1.095.299	-3.098.301	-14.382.929
23 ostali rashodi	742.739	2.178.453	1.720.008	2.653.373	2.197.001	1.759.419	11.250.994
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	-20.678.172	1.386.487	2.511.061	2.880.085	4.933.775	11.231.065	2.264.300
4 Vladin sulficit/deficit (1-2-3)	28.114.391	-11.055.127	219.728.418	67.400.120	71.267.709	31.570.424	407.025.935
5 Neto finansiranje**	-34.802	19.073.571	-667.675	-1.410.605	-1.318.599	-1.297.275	14.344.615

*Neto pozajmljivanje = Pozajmljivanje - primljene otplate datih zajmova

**Neto finansiranje = Primljeni krediti - otplate kredita

Tabela 3. Mjesečni konsolidovani izvještaj opća vlada+kantoni I-VI 2006. godine

Konsolidovani izvještaj FBiH I – IV 2006. godine

pripremila: Aleksandra Regoje

Federacija BiH, 2006	Konsolidovano				
	I	II	III	IV	Total
Prihodi	128.466.439	96.962.341	362.081.832	237.853.201	825.363.813
Prihodi od poreza	103.433.866	61.878.772	313.814.912	207.668.530	686.796.080
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	10.947.523	13.243.192	14.397.166	7.625.460	46.213.341
Porezi na plaće i radnu snagu	12.628.149	12.678.942	14.138.511	16.413.568	55.859.169
Porez na imovinu	5.508.081	5.538.016	5.212.821	4.442.214	20.701.131
Porezi na robu i usluge po propisima do 31.12.2005.	56.461.175	26.651.542	13.914.603	10.569.935	107.597.255
Transferi sa Jedinstvenog računa	16.928.695	2.647.024	262.797.422	166.958.690	449.331.831
Ostali porezi	960.243	1.120.055	3.354.390	1.658.663	7.093.352
Neporezni prihodi	24.383.947	33.686.024	47.519.242	29.776.988	135.366.200
Grantovi	179.073	1.019.589	352.193	44.056	1.594.912
Grantovi iz inostranstva	179.073	1.019.589	352.193	44.056	1.594.912
Grantovi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0
Ostali prihodi	469.553	377.956	395.485	363.628	1.606.622
Rashodi	132.693.551	147.291.952	181.838.778	200.976.452	662.800.733
Tekući izdaci	132.644.392	147.324.134	185.081.447	201.506.944	666.556.917
Plaće i naknade	62.543.046	74.709.000	79.015.753	80.272.059	296.539.859
od čega: Bruto plaće	52.144.959	60.822.668	63.497.674	65.182.160	241.647.460
od čega: Naknade	10.398.087	13.886.332	15.518.080	15.089.900	54.892.399
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	6.234.971	7.554.111	7.657.222	7.760.193	29.206.498
Izdaci za materijal i usluge	13.179.595	21.939.982	23.706.780	21.488.609	80.314.965
Grantovi	49.677.249	41.200.080	72.269.309	89.888.580	253.035.218
od čega: Grantovi drugim nivoima vlade	3.302.649	4.358.037	3.476.517	4.986.057	16.123.260
Izdaci za kamate i ostale naknade	326.870	743.380	723.810	56.190	1.850.250
Doznake nižim potrošačkim jedinicama	682.661	1.177.581	1.708.573	2.041.313	5.610.128
Neto pozajmljivanje*	49.158	-32.182	-3.242.669	-530.492	-3.756.185
Neto nabavka nefinansijskih sredstava	2.565.740	1.551.819	5.594.552	4.612.858	14.324.969
Vladin sulficit/deficit	-6.792.852	-51.881.430	174.648.502	32.263.892	148.238.112
Neto finansiranje**	-24.349	12.402.468	-566.352	-1.697.388	10.114.379
<i>Napomena: Procijenjeni su podaci od kantona/ općina koji nisu dostavili izvještaj i to: Herceg-bosanska županija, općine Vitez i Drvar Podaci od Općine Ravno nisu uključeni zbog nedostataka dokumentacije potrebne za procjenu</i>					

Tabela 4. Konsolidovani izvještaj FBiH, I-IV 2006. godine

Konsolidovani izvještaj Sarajevski kanton I-VI 2006. godine

pipremila: Aleksandra Regoje

		Konsolidovano kanton+općine								
		I	II	III	IV	V	VI	Q1	Q2	Ukupno
1	Prihodi (11+12+13)	40.195.173	31.613.997	105.999.138	27.042.949	80.825.557	61.057.201	177.808.309	168.925.707	346.734.016
11	Prihodi od poreza	34.428.775	20.471.943	90.588.939	20.564.189	73.721.618	52.725.645	145.489.657	147.011.453	292.501.110
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	2.662.047	3.956.173	4.777.261	3.796.752	2.590.845	2.814.700	11.395.481	9.202.297	20.597.778
	Porezi na plaće i radnu snagu	4.587.513	5.033.375	5.637.006	6.096.078	5.638.795	5.982.684	15.257.894	17.717.557	32.975.451
	Porez na imovinu	2.849.627	3.142.248	2.293.105	1.620.823	2.170.981	2.015.865	8.284.980	5.807.669	14.092.648
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005.)	21.672.419	7.993.302	3.488.096	3.387.254	2.327.863	4.254.256	33.153.817	9.969.373	43.123.190
	Prihodi od indirektnih poreza	2.387.736	1.096	72.309.770	5.297.380	60.637.023	37.303.174	74.698.602	103.237.578	177.936.179
	Ostali porezi	269.434	345.750	2.083.701	365.902	356.112	354.966	2.698.884	1.076.980	3.775.864
12	Neporezni prihodi	5.740.993	11.135.259	12.226.522	6.477.060	6.570.839	8.273.354	29.102.774	21.321.252	50.424.026
13	Grantovi	25.404	6.796	3.183.677	1.700	533.100	58.202	3.215.877	593.002	3.808.879
	od čega: Grantovi iz inostranstva	318	0	2	0	385.950	46.794	320	432.744	433.064
	od čega: Grantovi od ostalih nivoa vlasti	25.087	6.796	3.183.675	1.700	147.150	11.408	3.215.558	160.258	3.375.816
2	Rashodi (21+22)	31.696.146	50.962.661	51.485.339	50.702.112	47.837.221	47.922.191	134.144.146	146.461.524	280.605.671
21	Tekući izdaci	31.817.135	51.017.913	54.676.598	51.056.330	49.965.581	51.020.072	137.511.646	152.041.984	289.553.629
	Plaće i naknade	16.478.796	17.975.243	18.397.698	18.764.446	18.157.083	18.429.287	52.851.737	55.350.817	108.202.554
	od čega: Bruto plaće	13.666.447	14.542.836	14.429.268	15.146.451	14.540.328	14.656.112	42.638.551	44.342.891	86.981.442
	od čega: Naknade	2.812.349	3.432.408	3.968.430	3.617.995	3.616.755	3.773.175	10.213.187	11.007.926	21.221.112
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	1.650.019	1.744.895	1.740.198	1.813.000	1.747.961	1.760.259	5.135.112	5.321.221	10.456.332
	Izdaci za materijal i usluge	2.047.879	5.020.258	5.570.414	6.256.072	5.869.737	4.928.734	12.638.550	17.054.542	29.693.092
	Grantovi	11.636.519	26.273.721	28.771.082	24.187.771	24.113.534	25.897.836	66.681.322	74.199.141	140.880.462
	od čega: Grantovi drugim nivoima vlade	1.605.031	614.797	2.220.727	3.890.680	1.953.524	2.696.875	4.440.556	8.541.080	12.981.635
	ostali grantovi	10.031.488	25.658.923	26.550.355	20.297.090	22.160.010	23.200.961	62.240.766	65.658.061	127.898.827
	Izdaci za kamate i ostale naknade	3.922	3.796	197.207	35.042	77.266	3.956	204.925	116.264	321.189
22	Neto pozajmljivanje*	-120.989	-55.252	-3.191.259	-354.218	-2.128.360	-3.097.881	-3.367.500	-5.580.459	-8.947.959
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	242.914	-138.206	1.756.387	1.198.337	-124.789	75.313	1.861.096	1.148.861	3.009.957
4	Vladin sulficit/deficit (1-2-3)	8.256.113	19.210.458	52.757.412	24.857.501	33.113.125	13.059.697	41.803.067	21.315.322	63.118.389
5	Neto finansiranje**	0	-1.404	-1.612	0	-39.825	-2.731	-3.016	-42.556	-45.572

*Neto pozajmljivanje=Pozajmljivanje - primljene otplate datih zajmova

**Neto finansiranje = Primljeni krediti - otplate kredita

Tabela 5. Konsolidovani izvještaj Sarajevski kanton I-VI 2006. godine

Konsolidovani izvještaj Bosansko- podrinjski kanton I-VI 2006. godine

pipremila: Aleksandra Regoje

		Konsolidovano kanton+općine								
		I	II	III	IV	V	VI	Q1	Q2	Ukupno
1	Prihodi (11+12+13)	885.048	1.424.202	425.366	4.154.989	3.483.100	3.055.074	2.734.617	10.693.162	13.427.779
11	Prihodi od poreza	732.906	352.748	253.035	2.636.183	2.003.443	1.626.364	1.338.690	6.265.989	7.604.679
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	11.938	19.566	23.594	17.250	46.803	15.979	55.097	80.031	135.128
	Porezi na plaće i radnu snagu	113.982	128.554	149.402	240.906	186.803	197.778	391.938	625.486	1.017.425
	Porez na imovinu	32.724	13.938	14.906	9.464	15.300	8.565	61.568	33.329	94.897
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005.)	442.911	182.371	46.938	182.285	45.197	60.720	672.219	288.202	960.421
	Prihodi od indirektnih poreza	126.931	3.739	8.386	2.175.782	1.702.059	1.335.299	139.056	5.213.140	5.352.196
	Ostali porezi	4.420	4.582	9.809	10.496	7.282	8.024	18.811	25.801	44.613
12	Neporezni prihodi	150.649	438.094	170.823	266.838	202.433	787.439	759.565	1.256.710	2.016.275
13	Grantovi	0	625.000	0	1.250.000	1.275.000	636.741	625.000	3.161.741	3.786.741
	od čega: Grantovi od ostalih nivoa vlasti	0	625.000	0	1.250.000	1.275.000	625.000	625.000	3.150.000	3.775.000
2	Rashodi (21+22)	1.430.267	1.878.406	1.824.004	1.847.515	1.822.673	2.212.041	5.132.677	5.882.228	11.014.905
21	Tekući izdaci	1.430.267	1.878.626	1.824.223	1.847.734	1.822.884	2.212.193	5.133.116	5.882.812	11.015.927
	Plaće i naknade	604.064	933.624	956.080	930.022	910.819	1.381.206	2.493.769	3.222.047	5.715.816
	od čega: Bruto plaće	462.436	770.547	781.264	781.722	733.460	843.955	2.014.247	2.359.137	4.373.384
	od čega: Naknade	141.629	163.077	174.816	148.300	177.359	537.251	479.521	862.910	1.342.431
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	91.823	93.816	94.214	94.381	87.661	102.167	279.853	284.209	564.062
	Izdaci za materijal i usluge	394.958	447.869	390.015	313.246	304.562	390.981	1.232.842	1.008.790	2.241.632
	Grantovi	336.345	400.567	380.933	507.571	517.075	335.362	1.117.845	1.360.008	2.477.853
	od čega: Grantovi drugim nivoima vlade	10.106	56.596	37.543	15.208	71.554	84.693	104.245	171.455	275.700
	ostali grantovi	326.239	343.971	343.390	492.363	445.521	250.669	1.013.599	1.188.553	2.202.153
	Izdaci za kamate i ostale naknade	3.077	2.750	2.980	2.515	2.766	2.477	8.807	7.758	16.565
22	Neto pozajmljivanje*	0	-220	-220	-220	-212	-153	-439	-584	-1.023
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	111.572	23.692	21.257	82.071	57.138	25.831	156.521	165.040	321.561
4	Vladin sulfit/deficit (1-2-3)	-656.791	-477.896	-1.419.894	2.225.403	1.603.289	817.202	-2.554.581	4.645.894	2.091.313
5	Neto finansiranje**	-15.184	-14.625	-15.273	-13.895	-14.559	-14.055	-45.083	-42.509	-87.592

*Neto pozajmljivanje=Pozajmljivanje -primljene otplate datih zajmova
 **Neto finansiranje = Primljeni krediti - otplate kredita

Tabela 6. Konsolidovani izvještaj Bosansko-podrinjski kanton I-VI 2006. godine

Konsolidovani izvještaj Posavski kanton I-VI 2006. godine

pipremila: Aleksandra Regoje

		Konsolidovano kanton+općine								
		I	II	III	IV	V	VI	Q1	Q2	Ukupno
1	Prihodi (11+12+13)	1.815.419	1.922.605	4.995.728	1.338.724	4.361.437	3.310.269	8.733.752	9.010.429	17.744.181
11	Prihodi od poreza	1.496.091	985.299	4.343.963	762.092	3.539.911	2.614.569	6.825.353	6.916.572	13.741.926
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	36.023	107.810	126.959	46.250	36.851	44.035	270.792	127.137	397.929
	Porezi na plaće i radnu snagu	186.113	139.599	150.909	249.901	178.946	171.232	476.621	600.080	1.076.701
	Porez na imovinu	27.089	21.356	16.931	23.003	20.221	71.361	65.375	114.586	179.961
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005.)	1.011.670	678.659	452.193	161.974	328.228	402.507	2.142.521	892.709	3.035.230
	Prihodi od indirektnih poreza	208.569	5.712	3.528.121	255.147	2.951.897	1.912.345	3.742.402	5.119.389	8.861.791
	Ostali porezi	26.627	32.164	68.851	25.817	23.768	13.088	127.642	62.672	190.314
12	Neporezni prihodi	285.113	438.896	470.099	394.965	458.193	423.033	1.194.108	1.276.190	2.470.298
13	Grantovi	34.215	498.410	181.667	181.667	363.333	272.667	714.291	817.667	1.531.958
	od čega: Grantovi od ostalih nivoa vlasti	0	185.667	181.667	181.667	363.333	231.667	367.333	776.667	1.144.000
2	Rashodi (21+22)	1.930.774	2.081.600	2.595.200	2.425.715	2.548.258	2.847.023	6.607.574	7.820.996	14.428.570
21	Tekući izdaci	1.930.321	2.084.005	2.595.200	2.427.032	2.549.575	2.847.023	6.609.526	7.823.630	14.433.156
	Plaće i naknade	1.212.293	1.240.960	1.297.876	1.269.115	1.318.214	1.335.639	3.751.129	3.922.968	7.674.097
	od čega: Bruto plaće	986.429	1.006.704	1.024.321	1.025.275	1.054.303	1.021.455	3.017.454	3.101.033	6.118.487
	od čega: Naknade	225.863	234.256	273.555	243.840	263.911	314.184	733.674	821.935	1.555.609
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	119.786	122.838	124.306	128.140	130.002	129.965	366.931	388.108	755.038
	Izdaci za materijal i usluge	425.160	508.676	623.004	394.706	498.898	709.289	1.556.840	1.602.892	3.159.732
	Grantovi	170.377	209.064	547.555	632.593	600.059	672.124	926.996	1.904.775	2.831.772
	od čega: Grantovi drugim nivoima vlade	12.691	18.279	138.385	269.491	142.962	171.002	169.354	583.455	752.809
	ostali grantovi	157.687	190.786	409.170	363.102	457.097	501.122	757.642	1.321.321	2.078.963
	Izdaci za kamate i ostale naknade	2.704	2.467	2.459	2.478	2.403	6	7.630	4.887	12.517
22	Neto pozajmljivanje*	454	-2.405	0	-1.317	-1.317	0	-1.952	-2.634	-4.586
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	260.469	12.233	28.995	35.198	155.785	104.534	301.698	295.517	597.215
4	Vladin sulficit/deficit (1-2-3)	-375.824	-171.228	2.371.533	1.122.189	1.657.393	358.712	1.824.481	893.916	2.718.397
5	Neto finansiranje**	-3.943	-3.943	0	0	0	0	-7.886	0	-7.886

*Neto pozajmljivanje= Pozajmljivanje - primljene otplate datih zajmova

**Neto finansiranje = Primljeni krediti - otplate kredita

Tabela 7. Konsolidovani izvještaj Posavski kanton I-VI 2006. godine

Iz aktivnosti Odjeljenja

Sarajevo, 7. septembar 2006.

Koordinaciona grupa za izradu Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) i godišnjih budžeta u BiH završila je prvu fazu pripreme budžeta države i entiteta za 2007.godinu. Koordinacionu grupu, koja je osnovna u okviru Projekta za jačanje upravljanja javnim finansijama u BiH (PKF), čine pomoćnici ministara financija države i entiteta za budžet i šef Odjeljenja za budžet i finansije Brčko Distrikta, te direktor EPPU i šef Odjeljenja za makroekonomsku analizu kao tehnička podrška.

U proteklih šest mjeseci Koordinaciona grupa je intenzivno radila na pripremi DOB za BiH i entitete na temelju makroekonomskih prognoza i fiskalnih projekcija koje su pripremili EPPU i Odjeljenje za makroekonomsku analizu. Budući da je Grupa prvenstveno formirana s ciljem pružanja podrške djelotvornom srednjoročnom planiranju budžeta u BiH davanjem savjeta i preporuka Fiskalnom vijeću BiH očekuje se da će se u procesu donošenja Zakona o Fiskalnom vijeću pristupiti formalizaciji statusa i zadataka Koordinacione grupe, tim više što je fiskalna koordinacija između svih nivoa uprave imperativ za fiskalne vlasti i fiskalnu održivost BiH.

Projekat PKF, koji financira Odjeljenje za međunarodni razvoj V. Britanije (DFID), pružio je snažnu i aktivnu podršku formiranju Koordinacione grupe za DOB-a, kao i aktivnostima na izradi budžeta institucija BiH i entiteta.

Međugorje, 21/22. septembar 2006.g.

U sklopu I. međunarodnog simpozija "Poreska i računovodstvena reforma u BiH kao faktor eurointegracijskih procesa" mr.sc. Dinka Antić, šef Odjeljenja za makroekonomsku analizu, održala je prezentaciju na temu "Predpristupne obaveze BiH u sferi indirektnih poreza". Skupu su se obratili i eminentni profesori iz Republike Hrvatske i BiH. Skup je organizirao "FIRCON" d.o.o. iz Mostara, a prisustvovao je veliki broj menadžera, računovodstvenih eksperata i revizora.